Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 9 lutego 1933 r. 805.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. "Trimitas" o podstępnej polityce Niemiec względem Litwy.-	I.	1.
Kronika.		
2. Narady w sprawie litewsko-duńskich stosunków handlowych.-	"	2.
3. Dokoła litewsko-francuskich rokowań handlowych.-	"	"
4. Adres konsulatu litewskiego w Libawie.-	"	"
5. Nowa siedziba litewskiego min. Spraw Wewnętrz.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I SPRAW SPOŁECZNYCH.

	Dział.	Str.
Kronika.-		
6. Dokoła amnestji.-	III.	"
7. Sprawa Komitetu Akcji Katolickiej.-	"	"
8. Przyjazd gubernatora Gilisa do Kowna.-	"	"

x

x x

---------ooo----------

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"T r i m i t a s" o p o d s t ę p n e j p o l i t y c e N i e m i e c w z g l ę d e m L i t w y" "Trimitas" Nr.4 z dn.26.I. 1933 r. Art.p.t. "Wstrętna zabawa niemiecka" Streszczenie:

Po dojściu do władzy, nacjonaliści niemieccy otwarcie zmierzają do obalenia traktatu Wersalskiego i zagarnięcia ziem, które im w tym traktacie odjęto. Przed paru miesiącami prezes rozgałęzionej w Niemczech organizacji "Reichsverband der Heimatreuen Ost- und Westpreussen" naczelny radca rządu Rzeszy Hoffmann w czasie meetingu ogłosił, iż w roku 1933 zostanie podjęta intensywna akcja w kierunku rewizji wschodnich granic Niemiec, oraz odzyskania ziem utraconych. Zapowiedź powyższa została zrealizowana. W związku z 10-tą rocznicą przyłączenia Kraju Kłajpedzkiego do Litwy, w różnych miastach niemieckich zorganizowano "wiece kłajpedzkie", Radjostacje niemieckie nadały audycje poświęcone Kłajpedzie, zaś cała praca niemiecka przeładowana została artykułami zawierające obelgi pod adresem Litwy. Na uwagę zasługuje antylitewskie wystąpienie Tilsiter Allgemeine Zeitung", która między innemi pisze: "Pewien kłajpedzianin z Pogiega donosi nam: "Uczucia zemsty zakorzeniły się w naszych sercach przeciwko tym, którzy depcą nogami nasze prawa, a zwłaszcza przeciwko grupie tych renegatów litewskich, którzy nas zaprzedali. Upłynęło 10 długich niespokojnych lat i chcemy już nareszcie być wolnymi, jak wolnymi byli nasi ojcowie".

Inny potwarzca na łamach tegoż pisma nazywa Litwinów "narodem napółcywilizowanym", powstańców zaś kłajpedzkich określa jako "niedyscyplinowane bandy", które zboczyły na Wschód.

Dnia 13.I.1933 r. studenci Uniwersytetu Berlińskiego zorganizowali wiec, w czasie którego powzięli następującą rezolucję: "Niemiecka młodzież akademicka niecierpliwie oczekuje wyzwolenia Kłajpedy, gdyż ta część Prus Wschodnich, zarówno ze względu na swą kulturę, jak również i przeszłość historyczną ściśle związana jest z Rzeszą. Niemiecka młodzież akademicka oczekuje, by przeciwko każdemu gwałtowi litewskiemu zareagowano w sposób zgodny z honorem niemieckim, gdyż tylko w ten sposób możliwe jest utorowanie drogi do Wielkich Niemiec." Naczelny radca rządu Rzeszy Hoffmann w jednem ze swych przemówień oświadczył, iż "stworzona krwią niemiecką Litwą, przy pomocy siły brutalnej zagarnęła Kłajpedę, o której Litwini sprowadzani niegdyś byli, jako koloniści i robotnicy. Język litewski dochował się dodziśdnia jedynie dzięki Niemcom".

"Trimitas" Nr.5 z dnia 2.II.1933 r. w artykule wstępnym p.t. "Syrenie głosy" pisze: " Wszystkie wysiłki Niemiec zwrócone są obecnie w stronę Kraju Kłajpedzkiego, gdyż przy pomocy Kłajpedy Niemcy spodziewają się poruszyć kwestję rewizji swych granic Wschodnich.

Niemcy atakują w pierwszym rzędzie Kłajpedę dlatego, iż spodziewają się spotkać tu najsłabszy opór. Poza oderwaniem Kłajpedy od Litwy Niemcy posiadają jeszcze inne plany. Prezes "Memellandbundu" prof. Beorschmann na łamach "Hamburischer Correspondent" podkreślając konieczność oderwania Kłajpdy od Litwy, oświadcza, iż podstawą porozumienia litewsko- niemieckiego winno być " p r z y j a c i e l s k i e p o ł ą c z e n i e L i t w y i N i e m i e c" Co oznaczałoby dla Litwy to "przyjacielskie połączenie z Niemcami dowodzi chociażby historja litewskiej niewoli Kr.Kłajpedzkiego oraz projekty księcia Insburga, by zaludnić Litwą kolonistami niemieckimi i ostatecznie ją zgermanizować. Niemcy wobec Litwy pragną odegrać rolę zwodniczej syreny, która niegdyś kusiła swym śpiewem Odyseusza. Niemcy doskonale wiedzą, czem dla Litwy jest Wilno, Dla Litwinów Wilno jest tem samem, czem dla świata chrześcijańskiego-Jeruzalem. Mając przed sobą wytknięty cel wydarcia Litwie Kłajpedy, odebrania Państwu Litewskiemu wyjścia na morze i zamknięcia jego jedynego "okna do Europy" i"przyjacielskiego" przyłączenia Litwy do Niemiec - przeróżne "bundy" niemieckie nie wstydzą się dla celów swej propagandy wykorzystywać nadzieję Litwinów na wyzwolenie Wilna. Z drugiej zaś strony Niemcy grożą Litwie represjami ekonomicznemi .

"Königsberger Allgemeine Zeitung" z dnia 3.I.33 r. oświadcza, iż "tylko po przyjacielskiem połączeniu się z Niemcami Litwa może mieć nadzieję o d z y s k a n i e W i l n a, w przeciwnym bowiem razie "Königsbergen Allg.Ztg." z dnia 12.I.33 r.". Litwa pozbawiona pomocy Niemiec bezwzględnie pójdzie drogami "Drugiej unji Lubelskiej".

Społeczeństwo litewskie winno dokładnie poznać i zrozumieć cele polityki niemieck ej, usiłującej odwrócić uwagę Litwy od "Drang'u niemieckiego. Fakt, że Niemcy w traktacie Versalskim zmuszone były wyrzec się na korzyść Polski 46.150 km kw terytorjum nie świadczy jeszcze by Niemcy pragnęłyby takiego rozwiązanie kwestji wileńskiej, jakiego sobie życzy Litwa. Gdyby jednak proponowane przez Niemcy "przyjacielskie połączenie Litwy z Niemcami pomogło Litwie odzyskać Wilno, to jednak wyzwolenie Wileńszczyzny nie poszłoby na korzyść Litwy, a tylko dopomogło "przyjacielskiemu jej sprzymierzeńcowi" posunąć się dalej na Wschód. Litwa nigdy nie zgodzi się na to, by zwodnicze głosy syrenie, wykorzystując jej największą boleść, zawiodły ją ku zagładzie. Jako państwa sąsiednie oraz członkowie L.N. Litwa i Niemcy winne się przytrzymywać praw i zobowiązań międzynarodowych. W wypadkach, gdy Niemcy przekrocza te zasady, Litwa będzie się starała je obronić wszystkiemi rozporządzanemi środkami.

Kronika.

Narady w sprawie litewsko-duńskich stosunków handlowych. "Rytas" Nr.31 z dn.7.II.33 r. Litewski poseł w Skandynawji p.Savickis w końcu stycznia udał się do Kopenhagi, gdzie odbył narady w sprawie uregulowania litewsko-duńskich stosunków handlowych. Specjalną uwagę p.Savickis zwrócił na możliwości rozszerzenie eksportu drzewa i koni do Danji.

Dokoła litewsko-francuskich rokowań handlowych. "Rytas" Nr.31. z dnia 7.II.33 r.: W lutym r.b. w Kownie podjęte zostaną litewsko-francuskie rokowania ekonomiczne. Odnośne materjały, dotyczące litewsko-francuskich stosunków ekonomicznych zostały już zebrane. Istnieją nadzieje iż Litwie uda się pozyskać pewne ulgi w dziedzinie eksportu do Francji.

Adres konsulatu litewskiego w Libawie. "Liet.Aidas" Nr.25. z dn.31.I.33 r.: Adres siedziby konsulatu w Libawie jest następujący: Consulat de Lithuanie Kurmajas prosp 8/10 Liepoja.

Nowa siedziba litewskiego ministra Spraw Wewnętrznych. "Rytas" Nr.27 z dn.2.II.33 r. Poszczególne instytucję min.Spraw Wewnętrznych przeniosły się już do nowego lokalu w gmachu wydziału Lekarskiego. M.in. przeniósł się także naczelny inspektorat budowlany. M-stwo Spraw Wewnętrznych przeniesie się do nowego lokalu natychmiast po ukończeniu remontu.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I SPRAW SPOŁECZNYCH.

Kronika.

Dokoła amnestji. "Musu Rytojus" Nr.11 z dn.7.II. 1933 r.: W związku ze zbliżającą się 15-tą rocznicą ogłoszenia Niepodległości Litwy do M-stwa Sprawiedliwości i Prokuratury Sądu Wojskowego napływa duża ilość podań przestępców politycznych i kryminalnych, zabiegających u prezydenta Republiki o amnestje. Ogółem wpłynęło dotąd 1.200 podań. M-stwo Sprawiedliwości utworzyło specjalną komisję do zbadania tych podań.

Sprawa Komitetu Akcji Katolickiej. "Lietuvos Žinios" Nr.31 z dn.7.II.33 r.: W dniu 7.II. r.b. Sąd Wojskowy przystąpił do rozważania sprawy ks.Telksnisa, Pietrauskaiti i Kuderkaiti. Podsądni oskarżeni są o działalność na terenie zakonspirowanego Komitetu Akcji Katolickiej /K.A.K./. Obronę wnoszą adwokat Tumenas i Raulinaitis.

Przyjazd gubernatora Gilisa do Kowna. "Echo" Nr.31. z dn.7.II.33 r.: Gubernator Kraju Kłajpedzkiego p.Gilis przybył w dniu 6 lutego do Kowna, gdzie zabawi kilka dni.-

------ooo--------